

Lapvég

Augsburg mellett van egy hely. Königsbrunnból kikocsikázik az ember oda, a szél bitangul fúj, kelleetlenül száll ki ott, az ördögbe, morogja, ezért a *semmisségért* ennyi kellemetlenség! Mennyi és miért? Hát elsődleges, az erős hideg szélről meg lehet kopaszodni, s tudvalévő, a férfiak nem kis része jelentőségénél nagyobb fontosságot tulajdonít hajkoronája meglétének. Miért Augsburgnál veszítse el azt éppen? – elveszett ott egy s más hajdanán. És éppen ez az, ez az *egy s más*, ami emberünket odavonzza. Jelentéktelen kis fehér oszlop, rajta a 955-ös évszám. Évszám az oszlopon, és semmi magyarázat. Pedig, azt mondják, a németek rendkívüli nagy fontosságot tulajdonítanak a dolognak, évszámostól. Mármint annak, hogy akkor és ott érték szarrá a kalandozó magyarokat. Mondhatnánk ezt másként is, de a lényegen az sem változtatna sokat – így legalább valamennyien ugyanazt értjük rajta, csecsemőtől az agg magyarig, mind. Javaslom, ha már így történt, ne háborodjunk fel nagyon. Ami igaz, az igaz, Európa egészen addig rettegte a kalandozó és nagyhatalmi tervekkel nyilazgató magyarokat, akik aztán itt, Augsburg mellett megtanulták, hol lakik az Úristen. Nem véletlen, hogy hamarosan fel is veszik eleink a keresztény hitet.

A német emlékezés e szerénysége megható és példamutató.

Nemrég Csucsán jártam, a Boncza-kastélyban Ady-rekvizitumokat látni (hiában). Nos, a kertben álló Goga-mauzóleum ismét letaglózott. Nem feltétlenül csak az ízléstelenségével, hanem a roppant méreteivel – illetve, úgy együtt, valamennyi hatáselemével. Ha valaki a síremlék monumentelitásából indul ki, azt kell képzelje, hogy emellett a Goga mellett egy Goethe, vagy egy Victor Hugo, de akár egy Ady Endre is csak *smafu*. Jó kis emlékmű, nem sajnálták tőle a matériát. Anyagából akár Európa valamennyi nagyobb városába kitelnék egy-egy magyar vereséget szimbolizáló diszkrét kövecske. (Hát nem megérné, ezekben a mai, átmeneti időkben?) Hogy tudnánk legalább, merről hány méter (amit mások állítólag pontosan tudnak rólunk. Könnyű nekik). Meg, így legalább eljutnák ismét Európába, ahová már annyi ideje hiába igyekezünk. Mert valljuk be, leginkább a bevásárló turizmus nevű, nehezen elhárítható hadműveleti mozgásokat hajtottuk végre a nyugat meghódítására az utóbbi évtizedben. Hoztuk is kocsiderékszámra a zsákmányt, a kilóskávét, meg a görénygorényét, meg a magnókot, sőt a videókat is, és mégsem tudtuk elhordani a nyugatot Keletre a saroglyánkban, ahogy elképzeltük. (Sarudyt se tudtuk annak idején kienni a vagyonából; kérem emlékezni!) Minél többet elhoztunk tőlük és belőlük, furcsa módon annál gazdagabbak és többek lettek azok, ott.

Szóval, ha a románok lennének olyan szívesek, hogy a kedvünkért a sok követ szétosztanák – természetesen nem ragaszkodnék én Goga-kövekhez, semmi bajom az emberrel, legfeljebb az utókora bosszant, nekem más kövek is megteszik –, s Európa megtelne a vereségeink jeleivel, már csak azt kéne eldönteni, mit írunk rá a kövekre. Milyen évszámot? 955-öt? 1955-öt? Netán 1985-öt? '89-et? '95-öt?...